

5.4 Klonování

JEAN BAUDRILLARD

Jean Baudrillard (1929) – francouzský filosof a sociolog. Vystudoval germanistiku, od roku 1966 přednáší na univerzitě v Nanterre. Baudrillard je předním představitelem francouzské postmoderní filosofie. Zabývá se kritikou moderní technické civilizace: analyzuje především sociokulturní vlivy epochy „simulace“, která je postavena na působení obrazových médií (televizí, počítačů atp.) a která způsobuje, že přestáváme mít autentický přístup k realitě a že jsme nuceni

pohybovat se ve světě znaků, symbolů a napodobenin, z něhož není úniku. Jednou z forem simulace (dokonce simulace sebe sama) je klonování. Hlavní díla: *System objektů; Agónie reálného; O svádění; Amerika.*

O SVÁDĚNÍ

Olomouc 1996. Překlad A. Dvořáčková.

Bio-fyziolo-anatomická věda a její rozčleňování a rozdělování těla na orgány a funkce zahajuje proces tělesného analytického rozkladu. Mikromolekulární genetika je jejím logickým následkem na mnohem vyšší úrovni abstrakce a simulace. Nukleární genetika, genetika buněčného ovládnutí genetického kódu, je jádrem, kolem něhož se organizuje celá tato fantasmagorie.

V mechanistické koncepci je ještě každý orgán dílčí a diferencovanou protézou: zde se jedná o „tradiční“ simulaci. V biokybernetické koncepci se sebemenší nediferencovaný element, každá buňka, stává embryonální protézou těla. Vzorec otištěný v každé buňce je skutečnou moderní protézou všech těl. Pokud je obecně protéza definována jako umělý předmět, který nahrazuje chybějící nebo vadný orgán, nebo je instrumentálním prodloužením těla, pak tedy molekula DNA, která obsahuje úplnou informaci, vztahující se k nějakému živému tvorovi, je dokonalou protézou, protože dovoluje nekonečné prodloužení živé bytosti vlastní tkání – a tvor se stává nekonečnou sérií kybernetických proměn.

Tato protéza je ještě umělejší protézou než protéza mechanická. Genetický kód není „přirozený“; jako každá abstraktní a autonomizovaná část celku zhoršuje stav celého celku a nahrazuje ho (prothesis, přídavek, to je etymologický význam). Dá se říci, že genetický kód, v němž se kondenzuje celek jednoho živého tvora, a v němž by byla uzavřena celá „informace“ tohoto tvora (neuvěřitelné násilí genetické simulace), je artefaktem, uměle vytvořenou maticí, maticí simulace, z níž budou prováděny, nikoliv reprodukovány, ale *rekodovány, obnovovány identické bytosti*, přidělené k těmto příkazům.

Klonování je posledním stadiem simulace těla, v němž je jednotlivec, redukován na svůj vlastní abstraktní a genetický vzorec, odkázán k seriálovému umenšování. Walter Benjamin¹ říkával, že to, co se vytratilo z uměleckého díla v éře jeho technické reprodukovatelnosti, je jeho „aura“, tato zvláštní kvalita teď a nyní, jeho estetická forma: přechází tak od osudu svádění k osudovému určení reprodukce a v tomto novém osudovém ozřejmení nabývá *politické* formy. Originál je ztracen, v „autentické“ podobě může být rekonstruován pouze za pomoci nostalgie. Extrémní formou tohoto procesu jsou současná masmédiá: originál nikdy neexistoval a věci jsou tam zařazovány společně z hlediska funkce neomezené reprodukce.

Přesně totéž se může přihodit lidské bytosti v klonování. Totéž se může přihodit tělu, pokud je považováno za pouhou informační banku a informační přenosový kanál, pokud je považováno za inforatickou substanci. Jeho sériové reprodukovatelnosti nebude nic bránit a bude probíhat ve stejných pojmech, které použil Benjamin pro industriální objekty nebo obrazy. Dochází tu k jakési precesi genetického modelu před všemi možnými těly.

Vpád technologie, který usměrňuje tento zvrát, technologie, která byla Benjaminem popsána jako totální médium – gigantická protéza velící generování identických obrazů a objektů, které nemohou už nikdy být rozlišeny jeden od druhého – tehdy se ale ještě nepředpokládalo takové prohloubení této technologie, jaké zažíváme dnes, kdy je umožněno generování identických tvorů, aniž by byl možný návrat k jednomu tvoru původnímu. Protézy industriálního věku jsou ještě vnější – *exotechnické*, ty, které už dnes známe, jsou *rozvětvené dovnitř* – *ezotechnické*, ty jsou interiorizovány.

Jsme ve věku měkkých technologií, ve věku genetického a mentálního softwaru. Stroje, protézy věku industriálního, umožňovaly ještě návrat k tělu, aby modifikovaly jeho obraz – tyto stroje samotné prošly metabolismem v oblasti imaginárních hodnot a tento metabolismus byl součástí představy o těle. Avšak poté, co bylo dosaženo bodu, z něhož už není návratu v oblasti simulace, kdy se protézy infiltrovaly do anonymního a mikromolekulárního centra těla, kdy se vnutily tělu jako matrice, ničící každý další možný symbolický oběhový okruh, celé možné tělo se stalo nezměnitelnou repeticí – tedy tak nastal konec těla a jeho dějin. Jednotlivec je pouhou *kancerózní metastázou svého základního vzorce*.

Copak jsou jednotlivci vzniklí klonováním z individua X něčím jiným než proliferací stejné jediné buňky, tedy tím, co se děje při rakovině? Mezi pojetím genetického kódu a patologií rakoviny je úzká spojitost: kód označuje minimální definici, na kterou může být redukován celý jednotlivec, a to tak, že se může pouze opakovat. Rakovinou se označuje bujení jednoho stejného typu buněk bez omezení vzhledem k organickým zákonitostem souboru. Klonování: rekondukce Téhož, proliferace jedné jediné matrice. Pohlavní reprodukce tomu kdysi ještě zabraňovala, dnes už dokážeme izolovat genetickou matici totožnosti a vyloučit všechny rozdílnostní odchylky, které byly součástí aleatorního původu a kouzla jednotlivce. Nebo jeho svůdnosti!

Metastáza, nastolená industriálními objekty, končí na úrovni buněčné organizace. Rakovina je konečně nemocí, která ovládá veškerou současnou patologii, protože je *samotnou formou virulence kódu*, formou jeho životaschopnosti. Vydrážděná redundance totožných signálů, nadbytečná vybuzečnost stejných buněk.

Klonování se pohybuje v přímé linii tendence ireverzibility: takové to „rozvinout, prohloubit a rozšířit transparenci systému v něm samotném, zvýšit jeho možnosti autoregulace, s modifikací jeho inforatické ekonomie.“ (Querzola) Každý pud bude vypuzen. To, co je uvnitř (sítě, funkce, orgány, okruhy vědomí nebo nevědomí) bude exteriorizováno v podobě protézy, vnitřek bude vyvržen na povrch a bude kolem těla vytvářet ideální satelitní korpus, v němž samotné tělo se stane satelitem. Každé nukleotické jádro bude vylouknuto a vymrštnuto do satelitního prostoru.

Klon je materializací genetického vzorce v podobě lidské bytosti. A u toho nezůstane, Všechna tajemství těla, sex, úzkost, rozkoš, subtilní radost z existence, všechno to, co o sobě ani nevíte a nechcete vědět, bude modulováno v bio-feed-back, a bude vám to navráceno ve formě zabudované digitální informace, bude vám to vpraveno do těla, „inkorporováno“. A to je *stadium bionického zrcadla* (Querzola).

Digitální Narcis namísto trojúhelníkového Oidipa. Hypostaze umělého dvojníka; vaším strážným andělem bude napříště klon, viditelná forma vašeho nevědomí, tělo vašeho těla, doslova vaše tělesná schrána, žádná metafora. Tvým „bližním“ bude napříště klon halucinantní podobnosti, a ty už nebudeš nikdy sám a nebudeš mít žádné tajemství. „Miluj svého bližního jako sebe sama.“ Tento pradávňý evangelijní problém je vyřešen – bližní *jsi ty sám*. Nastupuje totalita lásky. Dokonalé sebesvádění.

Poznámky:

1 Srv. 3.4.1